

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžo/52/2013
Identifikačné číslo spisu:	2012200189
Dátum vydania rozhodnutia:	12.08.2014
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:2012200189.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: O., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., zast. : Mgr. Richard Petrov, advokát so sídlom advokátskej kancelárie Františkánska č. 3, 040 01 Košice, proti žalovanej : Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom Ulica 29. augusta č. 8-10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 30. mája 2013 č.k. 14S/27/2012-54 v spojení s opravným uznesením zo dňa 01. augusta 2013 č.k. 14S/27/2012-66 , takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 30. mája 2013 č.k. 14S/27/2012-54 v spojení s opravným uznesením zo dňa 1. augusta 2013 č.k. 14S/27/2012-66 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím č. : 12890-2/2012-BA z 13. februára 2012 (č.l. 13) žalovaná ako odvolací správny orgán podľa § 179 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava, č. 34626-22/2011-TT z 11. novembra 2011 vo veci priznania nároku na náhradu za bolesť v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 05. júna 2009.

Podľa § 179 ods. 1 písm. b) zák. č. 461/2003 Z.z. do pôsobnosti ústredia patrí rozhodovať v druhom stupni vo veciach, o ktorých rozhodovať v prvom stupni patrí do pôsobnosti pobočky.

2. Pri svojom rozhodovaní žalovaná vychádzala z toho, že Sociálna poisťovňa, pobočka Trnava ako prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. 34626-22-2011-TT z 11.11.2011 priznala v súvislosti s

následkami pracovného úrazu zo dňa 05.06.2009 žalobcovi narok na náhradu za bolesť vo výške 11.920 €, určenú podľa § 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene zákona NR SR č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 437/2004 Z.z.“).

Podľa § 5 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z.z. v znení účinnom v čase poistnej udalosti (10.06.2009) pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8).

Podľa § 5 ods. 2 zák. č. 437/2004 Z.z. v citovanom znení výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2% z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistené Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor.

Podľa § 5 ods. 3 zák. č. 437/2004 Z.z. v citovanom znení na valorizáciu výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa nevzťahuje osobitný predpis. 2)

Podľa § 5 ods. 4 zák. č. 437/2004 Z.z. v citovanom znení Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ustanoví výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa odseku 2 opatrením vyhláseným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 3) uverejnením oznámenia o jeho vydaní najneskôr do 31. mája príslušného kalendárneho roka.

Podľa § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z.z. v citovanom znení v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50%.

3. V rozhodnutí prvostupňového orgánu žalovanej bolo konštatované, že po kontrole bodového hodnotenia bolestného v celkovej výške 1085 bodov, stanovenom posudzujúcim lekárom W., chirurgom Univerzitnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach, bolo zistené, že všetky položky uvedené v bodovom hodnotení sú z medicínskeho hľadiska použité správne, avšak podľa § 9 ods. 7 zák. č. 437/2004 Z. z. nesmie súčet bodového hodnotenia týkajúci sa poškodenia ľavej hornej končatiny presiahnuť hodnotenie za anatomickú stratu končatiny v počte 150 bodov.

Podľa § 9 ods. 7 zák. č. 437/2004 Z.z. v citovanom znení platí, že ak poškodený utrpel súčasne viac poškodení na zdraví, hodnotí sa bolesť za každé poškodenie na zdraví osobitne a bodové hodnotenia sa sčítavajú. Ak sa však viac poškodení na zdraví vzťahuje na ten istý orgán alebo končatinu, nesmie súčet bodového hodnotenia prekročiť bodové hodnotenie za anatomickú alebo funkčnú stratu orgánu alebo končatiny.

Podľa § 9 ods. 8 zák. č. 437/2004 Z.z. v citovanom znení platí, že ak je poškodenie na zdraví už svojimi znakmi zahrnuté v položke iného poškodenia na zdraví, bolesť za takéto poškodenie na zdraví sa nehodnotí osobitne.

Podľa § 10 ods. 8 zák. č. 437/2004 Z.z. v citovanom znení platí, že ustanovenia § 9 ods. 7 a 8 sa vzťahujú aj na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

4. V tomto prvostupňovom rozhodnutí bolo konštatované, že poškodenia ľavej hornej končatiny sa týkajú nasledujúce poškodenia opísané v lekárskom posudku W.:

- položka 115 - 15 bodov,
- položka 118 c) - 60 bodov,
- položka 145 d) - 130 bodov,
- položka 232 b) - 85 bodov a
- položka 232 c) - 170 bodov,

čo má predstavovať celkom 460 bodov, avšak vzhľadom k vyššie uvedenému správny orgán mohol uznať len 150 bodov.

Zvyšné položky (145 d/ v počte 195 bodov, 239 - 2x52,05 bodu, položka 161 - 10 bodov, 162 - 3x15 bodov, 246 a/ - 20 bodov a 249 - 250 bodov) boli uznané v celkovej výške. Avšak z celkového počtu bodov určených ošetrovujúcim lekárom (1085 bodov), bolo možné žalobcovi ako poškodenému priznať

775 bodov z takto vymedzeného bodového hodnotenia.

5. Na základe podaného správneho odvolania žalovaná poukázala na to, že medicínsky sú jednotlivé diagnózy a hodnotenia v bodoch správne, výsledok 1085 bodov však presahuje počet bodov za anatomickú stratu končatiny vo výške 310 bodov, a preto posudok vypracovaný W. považovala za nesprávny iba s ohľadom na výšku bodového hodnotenia.

V súvislosti s námietkou žalobcu k aplikácii ust. § 9 ods. 7 zák. č. 437/2004 Z.z. túto označila za neopodstatnenú, nakoľko citovaný zákon vo svojich ustanoveniach samostatne upravuje náhradu za bolesť ako aj náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a súčasne samostatne upravuje zásady na hodnotenie bolesti ako aj zásady hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

A)

6. Proti tomuto rozhodnutiu žalobca prostredníctvom právneho zástupcu podal žalobu zo 16. apríla 2012 na Krajský súd v Trnave.

7. V žalobných dôvodoch opätovne namietal nesprávny postup prvostupňového správneho orgánu pri nepriznaní časti (460 bodov) výšky bodového hodnotenia pri poškodení ľavej hornej končatiny podľa lekárskeho posudku W., čo nekorešponduje s bodovým hodnotením žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu (max. 150 bodov).

V tejto súvislosti poukázal na ust. § 10 ods. 8 zák. č. 437/2004 Z.z., ktoré nerozlišuje, či sa jedná o hodnotenie odškodnenia za bolesť alebo za sťaženie spoločenského uplatnenia pri stanovení zásady v zmysle § 9 ods. 7 vyššie uvedeného zákona.

8. Ďalej zdôraznil zrejmy rozdiel medzi pojmom amputácia, ktorá znamená chirurgické odňatie údu alebo jeho časti, alebo inej časti organizmu, a stratou orgánu alebo celej končatiny.

Za tohto stavu považoval za nutné a logické hodnotenie vykonať podľa položky pre sťaženie spoločenského uplatnenia, nie podľa položky pre hodnotenie bolesti. Uviedol, že vo finančnom vyjadrení predstavuje rozdiel odškodnenia za bolesť 4.767,80 € pri hodnote jedného bodu 15,38 €, t. j. 310 bodov.

9. Žalovaná vo vyjadrení z 01.06.2012 zopakovala svoje doterajšie argumenty o nesprávnosti bodového hodnotenia správnosti pôvodného lekárskeho posudku zo dňa 05.09.2011.

V tejto súvislosti uviedla, že medicínsky sú jednotlivé diagnózy a hodnotenia v bodoch správne, výsledok 1085 bodov však presahuje počet bodov za anatomickú stratu končatiny vo výške 310 bodov, a preto posudok traumatológa W. z Kliniky úrazovej chirurgie FN SR Košice z 05.09.2011 považovala za nesprávny.

V danom prípade bolo preto dôvodné celkový počet bodov určený W. vo výške 1085 bodov znížiť na 775 bodov.

Podľa § 7 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z.z. lekárske posudky spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekárske posudky. Ak je posudzujúcim lekárom lekár zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, lekárske posudky posudzuje primár príslušného oddelenia alebo prednosta príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia alebo jeho zástupca, ak rozsah následkov presahuje 200 bodov.

Podľa § 7 ods. 2 zák. č. 437/2004 Z.z. zdravotnícke zariadenie, v ktorom sa poškodený liečil v súvislosti s poškodením na zdraví, je povinné posudzujúcemu lekárovi poskytnúť pri hodnotení bolesti alebo sťaženia spoločenského uplatnenia zdravotnú dokumentáciu 6) súvisiacu s poškodením [§ 2 ods. 3 písm. a)].

Podľa § 7 ods. 3 zák. č. 437/2004 Z.z. o vydaní lekárskeho posudku (odsek I) môže požiadať poškodený.

Podľa § 7 ods. 4 zák. č. 437/2004 Z. z. o vydaní lekárskeho posudku (odsek I) môže požiadať aj fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá za poškodenie na zdraví zodpovedá, alebo poskytovateľ náhrady, iba ak im poškodený dá súhlas.

Podľa § 7 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z. z. za vydanie lekárskeho posudku sa uhrádza poplatok podľa

osobitného predpisu.

Podľa § 7 ods. 6 zák. č. 437/2004 Z. z. platí, že ak vznikmi dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku, môžu osoby uvedené v odsekoch 3 a 4 požiadať o vydanie znaleckého posudku podľa osobitného predpisu.

12. Pokiaľ ide o výklad ust. § 10 ods. 8 zák. č. 437/2004 Z.z. v tomto smere uviedla, že bodové hodnotenia aplikované na hodnotenie bolesti sa nemôžu zamieňať s bodovým hodnotením sťaženia spoločenského uplatnenia, nakoľko ide o dve na sebe nezávislé dávky úrazového poistenia, ktoré sú samostatne zákonne upravené s prihliadnutím na ich špecifiká.

B)

13. Krajský súd v Trnave ako súd prvého stupňa predmetnú vec prejednal s nariadením pojednávania a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia ako aj konania predchádzajúceho jeho vydaniu postupom v zmysle Druhej hlavy Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku na základe nižšie uvedených argumentov dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná.

14. Vo svojom zamietajúcom rozsudku s odkazom na ustanovenia § 244 a § 247 O.s.p., § 99 ods. 1, § 153 ods. 4 písm. e), § 196 zák. č. 461/2003 Z.z., § 4, § 7 a § 9 ods. 7 zák. č. 437/2004 Z.z. vyhodnotil námietky žalobcu ako nedôvodné, nakoľko správne orgány pri určovaní výšky náhrady za bolesť postupovali správne.

S prihliadnutím na predložený posudok ošetrojúceho lekára W. z 05.09.2011 krajský súd zdôraznil jeho odchýlenie od vyššie uvedeného ust. § 9 ods. 7 zák. č. 437/2004 Z.z. a že závery kontrolného posudku posudkového lekára, ktoré boli podkladom pre určenie výšky bolestného, vychádzajú z obsahu pripojenej zdravotnej dokumentácie a že boli správne, pričom žalobca nepredložil dôkaz, ktorý by vecnú správnosť ich záverov mohol spochybniť.

15. Krajský súd v žiadnom prípade nespochybnil rozsiahle devastačné poranenie v oblasti ľavého lakťa, ktoré žalobca utrpel.

Avšak na druhej strane konštatoval, že pojem amputácia a strata končatiny sú z lekárskeho hľadiska synonymá.

16. Vo vzťahu k rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7SžSo/41/2011 zo dňa 25.8.2011, ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky v obdobnej veci zmenil rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/19749/2010-38 z 03.02.2011, tak krajský súd zdôraznil, že bol požiadaný hlavný odborník pre úrazovú chirurgiu pri Ministerstve zdravotníctva Slovenskej republiky B. o stanovisko, či je možné použiť položku č. 324. ktorá je v prílohe č. I k zák. č. 437/2004 Z.z. uvedená v časti II. - sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia pri úrazoch aj pri bodovom hodnotení bolesti.

Oslovený odborník podľa krajského súdu uviedol, že hodnotenie bolestného je v zák. č. 437/2004 Z.z. jednoznačné, keď sadzby bodového hodnotenia za bolesť sú ustanovené v prílohe č. 1 v I. a III. časti, a ako také nie je ich možné zamieňať so sadzbami za náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. A IV. časti so záverom, že strata končatiny a amputácia v zmysle náhrady za bolesť sú identické pojmy.

17. Za tohto stavu žalobca podľa krajského súdu nepreukázal, že postupom žalovanej bol ukrátený na svojich právach, nakoľko žalovaná postupovala pri vykonaní kontroly bodového ohodnotenia žalobcu v plnom súlade so zákonom.

18. Opravným uznesením zo dňa 01. augusta 2013 č.k. 14S/27/2012-66 krajský súd opravil označenie napadnutého rozhodnutia žalovaného v záhlaví rozsudku.

III.

Odvolanie žalobcu/stanoviská

19. V odvolaní zo dňa 02.07.2013 (č.l. 61) proti rozsudku prvostupňového súdu včas podanom v posledný deň zákonnej odvolacej lehoty (17.06.2013 prevzal rovnopis žaloby) žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol iba, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (viď § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.).

Bez bližšieho odôvodnenia ďalej žalobca oznámil konajúcemu súdu, že doplní odôvodnenie odvolania podrobnou argumentáciou vo vzťahu k uvedeným odvolacím dôvodom ako aj dôvody nesprávnosti rozhodnutia súdu v lehote 10 dní, čo sa však nestalo.

20. Až na základe uznesenia krajského súdu č.k. 14S/27/2012-68 z 11. septembra 2013, ktorým bol žalobca vyzvaný, aby v lehote do 10 dní od doručenia uvedeného uznesenia doplnil svoje odvolanie zo dňa 02.07.2013, čo aj podaním podaným 30.09.2012 na poštovú prepravu a doručeným na krajský súd dňa 04.10.2012 (č.l. 69) učinil.

Na tomto mieste musí Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhodnotiť konanie právneho zástupcu ako nevhodné vykonávanie pravidiel právneho zastupovania, kedy na základe jeho konania došlo zo strany krajského súdu k nesprávnemu predĺženiu zákonnej odvolacej 15 dňovej lehoty na takmer (13+31+31+30+4) 100 dní. Nakoľko však v zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález sp.zn. IV. ÚS 187/2011-40 z 28. júla 2011) bol vyslovený názor o prelomení zákonnej lehoty v prospech právneho zastúpenia, javí sa Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“), že by v tomto konaní mal byť viazaný aj odvolacími dôvodmi zaslanými už po uplynutí zákonnej odvolacej lehoty.

21. V doplnenom odvolaní žalobca

- konštatoval, že zákon stanovuje pravidlo rovnako pre hodnotenie odškodnenia za bolesť alebo za sťaženie spoločenského uplatnenia,
- spochybňoval právny názor krajského súdu prevzatý od znalca, že „pojem amputácia a strata končatiny sú z lekárskeho hľadiska synonymum“,
- poukázal na uvedenie rozdielnych pojmov v pol. 159a (amputácia) a pol. 324 (funkčnú stratu hornej končatiny),
- odmietal nekritický odkaz krajského súdu na stanovisko W., bez jeho predloženia, ktoré charakterizoval ako jednostranné rozhodovanie na základe svojoľnej kombinácie znaleckého dokazovania vykonaného v úplne inom konaní pred žalovaným,
- uviedol, že akékoľvek „odborné stanovisko“ nemôže byť automaticky nadradené záverom znaleckého posudku,
- a výklad ustanovenia § 9 ods. 7 zákona je výsostne otázkou právnou.

Na základe uvedenej argumentácie žalobca konštatoval, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil.

22. Záverom žalobca navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie, alebo zmeniť ho tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu s priznaním náhrady trov konania.

Taktiež navrhol alternatívne, aby odvolací súd v zmysle ustanovenia § 250j ods. 5 O.s.p. rozhodol rozsudkom o peňažnom plnení, čo následne precizoval. K doplneniu odvolania nebolo pripojené vyčíslenie náhrady trov konania.

23. Z vyjadrenia žalovanej (č.l. 75) zo dňa 17.10.2013 vyplýva, že

z priloženej dokumentácie vyplýva správnosť postupu pobočky, zopakovala svoje právne závery vyplývajúce z kontroly lekárskeho posudku vyhotoveného 05. septembra 2011, čo doplnila aj tabuľkovou časťou, tiež sa stotožnila s argumentáciou krajského súdu, ktorá vychádzala z odborného stanoviska B., hlavného odborníka Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky pre úrazovú chirurgiu, zo dňa 25. apríla 2012.

24. Z uvedeného dôvodu žalovaná žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v plnom rozsahu, ako vecne správny, potvrdil.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

25. Najvyšší súd ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po verejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu je vo výroku vecne správny a vydaný v súlade so zákonom, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. potvrdil.

26. Na prvom mieste Najvyšší súd zdôrazňuje, že zákonodarca výkon správneho súdnictva (najmä čl. 46 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) založil iba na návrhovej slobode účastníka (žalobcu), t.j. zodpovednosti za obranu svojich práv (*vigilantibus leges sunt scriptae*) v medziach čl. 13 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd, vybrať si podľa Občianskeho súdneho poriadku z prostriedkov ochrany ten najvhodnejší proti rozhodnutiu či postupu orgánu verejnej správy. Preto správny súd nie je oprávnený do tejto procesnej slobody, t.j. dispozitívne rozhodnutie účastníka konania z úradnej povinnosti meniť alebo ho presviedčať o nevhodnosti takto zvoleného prostriedku nápravy.

27. Rovnako Najvyšší súd zdôrazňuje, že predmetom odvolacieho súdneho konania je prieskum vecnej správnosti výroku rozsudku krajského súdu (§ 219 ods. 1 v spojení s § 205 O.s.p.) o nevyhovení žalobe a o jej zamietnutí, preto Najvyšší súd ako súd odvolací primárne v medziach odvolania (viď § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu i súdne konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutie žalovanej, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými zrušujúcimi námietkami žalobcu (§ 250j ods. 2 O.s.p.), a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovanej.

Ďalej zdôrazňuje, že podľa ustálenej súdnej judikatúry (najmä nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. II ÚS 127/07-21, alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu sp.zn. 6 Sžo 84/2007, sp.zn. 6 Sžo 98/2008, sp.zn. 1 Sžo 33/2008, sp.zn. 2 Sžo 5/2009 či sp.zn. 8 Sžo 547/2009) nie je úlohou súdu pri výkone správneho súdnictva nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či oprávnené a príslušné správne orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Preto odvolaciemu súdu neprislúcha ani takto vymedzený rámec prieskumu rozšíriť aj na iné rozhodnutia, hoci s prv menovaným sú tesne zviazané nielen dôsledkami ale aj účastníkmi.

28. V takto vymedzenom rámci prieskumu a po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa Najvyšší súd stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise. Na druhej strane podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu ako aj žaloby, ktorou sa žalobca domáha preskúmania rozhodnutia žalovanej, je právna otázka, v akom rozsahu je možné úpravu zákonodarcom stanovenú pre hodnotenie bolesti podľa § 9 ods. 7 zák. č. 437/2004 Z.z. použiť aj na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

29. Ak v rámci žalobných námietok Najvyšší súd dôjde k záveru, že už prvé procesné, resp. iné pochybenia žalovanej krajský súd nedostatočne pri kontrole zákonnosti vyhodnotil a ich intenzita naplní zrušovacie dôvody uvedené zákonodarcom v ustanovení § 250j ods. 2 O.s.p., potom preverovanie oprávnenosti ďalších námietok je v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva [najmä rozsudok Ruiz Torija v. Španielsko, resp. neskôr Garcia Ruiz vz. Španielsko (vo veci č. 30544/96 z 20.01.1999)] nevhodné. Obdobný postup je možné analogicky použiť aj vo vzťahu k argumentácii

žalovanej.

30. Z citovanej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva jasný právny názor, že správny súd nemusí dať detailné odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového), ale aj odvolacieho (ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia), by malo postačovať na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

31. Vzhľadom na vyššie vyslovené závery a v súvislosti s hore položenou otázkou Najvyšší súd preto zastáva názor, že po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. Najvyšší súd konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných, resp. dopĺňujúcich zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody), najmä vo vzťahu k hore vymedzenej skutkovej/ právnej otázke (viď hore uvedené potvrdenie aj z iných dôvodov).

32. Žalobca najmä poukazoval na nesprávne právne posúdenie veci správnym orgánom (viď bod č. 21), t.j. že za zisteného skutkového stavu považuje v zmysle ustanovenia § 10 ods. 8 zák. č. 437/2004 Z.z. za nutné a logické vykonať bodové hodnotenie podľa položky pre sťaženie spoločenského uplatnenia, nie podľa položky pre hodnotenie bolesti.

33. V zmysle doterajšej súdnej praxe nesprávne právne posúdenie veci sa vymedzuje ako omyl v procese subsumácie (podriadenia) riadne zisteného skutkového stavu existujúcemu (t.j. účinnému) pozitívnemu právu vrátane právu komunitárnemu a medzinárodných organizácií.

Uvedený omyl sa môže vyskytovať v štyroch rovinách, a to, že na predkladanú právnu situáciu v konaní správny orgán aplikoval

1. iný právny predpis, ako sa očakávalo, že mal aplikovať, vrátane v tom čase neúčinného,
2. správny právny predpis, ale iné ustanovenie, ako mal,
3. správny právny predpis, správne jeho ustanovenie ale jeho výklad je nesprávny (vrátane porušenia zásady ústavnej alebo ľudsko-právnej konformity) alebo
4. správny právny predpis, správne jeho ustanovenie, ktoré však bolo neskôr vyhlásené za neústavné.

34. Pre Najvyšší súd je nepochybné, že žalobca poukazuje na tretiu skupinu, t.j. brojí proti výkladu ustanovení § 10 ods. 8 v spojení s § 9 ods. 7 a 8 zák. č. 437/2004 Z.z. Vyššie citované ustanovenia (viď bod č. 4) umožňujú bez ďalšieho subsidiárnu aplikáciu ustanovenia § 9 ods. 7 a 8 na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

Najvyšší súd sa však nemôže stotožniť s výkladom žalobcu § 10 ods. 8, podľa ktorého subsidiarita hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia sa má chápať tak, že hodnotenie nároku sa má vykonať podľa položky pre sťaženie spoločenského uplatnenia a nie podľa položky pre hodnotenia bolesti.

35. Z administratívneho spisu Najvyšší súd zistil, že žalobca sa prostredníctvom svojej žiadosti z 05.09.2011 (príloha č. 2) domáhal na pracovisku žalovanej v Trnave priznania náhrady za bolesť z titulu pracovného úrazu a nie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Následne vypracovaný lekársky posudok o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia vypracovaný W., ktorý stanovil celkový počet bodov 1085 bodov, bol po kontrole jeho správnosti

prostredníctvom odboru lekárskej a posudkovej činnosti upravený prostredníctvom aplikácie § 9 ods. 7 zák. č. 437/2004 Z.z. z hodnoty 1085 na 775 bodov (viď bod č. 9).

36. Uvedený postup Najvyšší súd označil za súladný so zákonom, nakoľko účelom ustanovenia § 9 ods. 7 veta druhá zák. č. 437/2004 Z.z. pre situáciu je spôsobenia viacerých poškodení zdravia na tom istom orgáne alebo končatine, stanoviť limitáciu bodového hodnotenia bolesti, ktoré bez tohto obmedzenia mohli prekročiť svojim aritmetickým súčtom jednotlivých čiastkových poškodení toho istého orgánu alebo končatiny hodnotu, ktorá je zákonodarcom stanovená pre omnoho ťažšie následky poškodenia zdravia spôsobené anatomicou alebo funkčnou stratou orgánu alebo končatiny.

U poškodení na zdraví, ktoré sa nekoncentrujú na ten istý orgán alebo končatinu, zákonodarcu takúto limitáciu hodnotenia bolesti neuplatňuje.

37. Tak, ako presne konštatovala žalovaná, systematika zák. č. 437/2004 Z.z. od seba striktne odlišuje úpravu použiteľnú na podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a na zásady pre hodnotenie bolesti od toho istého pre sťaženie spoločenského uplatnenia. Spoločným prienikom oboch oblastí je vydávanie lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia a jeho náležitosti.

Z uvedeného dôvodu zák. č. 437/2004 Z.z. je v závere opatrený prílohou č. 1, ktorá sa člení na sekcie:

I. Sadzby bodového hodnotenia za bolesť pri úrazoch,

II. Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia pri úrazoch

III. Sadzby bodového hodnotenia za bolesť pri chorobách z povolania a

IV. Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia pri chorobách z povolania, čo je doplnené pomocnými tabuľkami a objasňujúcimi poznámkami.

38. Čo sa týka argumentácie žalobcu o možných nezrovnalostiach v obsahu jednotlivých odborných termínov použitých zákonodarcom v zák. č. 437/2004 Z. z., Najvyššieho súdu uvádza, že správne súdnicstvo posudzuje zákonnosť postupov oblastí špecializovanej verejnej správy, kde použité právne pojmy majú svoj pôvod v odbornej terminológii, ktorá charakterizuje tú ktorú oblasť verejnej správy. Preto výklad odborných právnych pojmov, t. j. ich obsah a rozsah aplikácie je tesne spätý s odbornou terminológiou uvedených regulovaných odvetví verejnej správy.

V prejednávanej veci sa vyskytujú nejasnosti v medicínskej terminológii v odvetví lekárskej vedy. Z uvedeného dôvodu nemôže Najvyšší súd spochybňovať odborné stanovisko B., ktoré je v zmysle § 127 ods. 4 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. aplikovateľná na objasnenie prípadných nejasností medzi pojmami amputácia a anatomická strata končatiny. Na základe uvedeného by sa požiadavka na ustanovenie znalca na riešenie tejto otázky ako procesne neefektívna.

Podľa § 127 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. platí, že ak závisí rozhodnutie od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné znalosti, ustanoví súd po vypočutí účastníkov znalca. Súd znalca vyslúchne; znalcovi môže tiež uložiť, aby posudok vypracoval písomne. Ak je ustanovených niekoľko znalcov, môžu podať spoločný posudok. Namiesto výsluchu znalca môže sa súd v odôvodnených prípadoch uspokojiť s písomným posudkom znalca.

Podľa § 127 ods. 4 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. namiesto posudku znalca možno použiť potvrdenie alebo odborné vyjadrenie príslušného orgánu, o správnosti ktorých nemá súd pochybnosti.

39. V tomto právnom názore sa Najvyšší súd neodlišuje od právnych názorov vyslovených v rozsudku sp.zn. 7 Sžso/41/2011 z 25.08.2011, ktorý konštatoval, že:

„Podľa názoru odvolacieho súdu nemožno bez ďalších dôvodov prijať argumentáciu žalovanej, založenú len na akceptácii kontroly bodového vyhodnotenia vykonanej posudkovými lekármi, ak sa tieto kontrolné závery nevysporiadali s tvrdením, že podľa § 9 ods. 7 zákona, nesmie súčet bodového hodnotenia prekročiť bodové hodnotenie za anatomicú alebo funkčnú stratu končatiny. Čo sa pod uvedeným pojmom „straty končatiny“ v danom prípade rozumie, je podľa názoru súdu odborná otázka, ktorej zodpovedanie pri rozdielnom názore podávateľa posudku o bolestnom a a posudkové lekára poisťovne, patrí na posúdenie znalca.“

V.

40. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok

žalobcu ako aj argumentácie žalovanej, a tiež s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovanom rozhodnutí sp.zn. 7 Sžo/41/2011, od záverov ktorého sa Najvyšší súd neodchýlil nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od neho odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Bude preto úlohou žalovanej, aby sa v ďalšom konaní riadila právnym názorom súdu vysloveným v tomto rozsudku až do okamihu, keď postupom podľa § 22 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch Najvyšší súd nevysloví iný právny záver.

41. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého neúspešnému žalobcovi právo na náhradu trov tohto konania nevzniklo.

42. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 3 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava povinnosti zaplatiť poistné je spojená s verejnoprávnymi vzťahmi), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).